

INSTRUKCJA O PARAFIALNYCH ZESPOŁACH CARITAS

1. W każdej parafii Diecezji Płockiej powinien istnieć Parafialny Zespół Caritas (dalej: Zespół), którego zadaniem jest niesienie adekwatnej do potrzeb pomocy charytatywnej. Praca Zespołu nie zwalnia ogółu wiernych, a także innych grup i wspólnot działających w parafii z obowiązku świadczenia miłosierdzia, lecz je usprawnia, koordynuje i uzupełnia. Zespół jest jedną z podstawowych struktur parafii, dzięki którym wypełnia ona swoją misję charytatywną.

Ustanowienie i zadania

2. Zespół powołuje proboszcz. On też wyznacza przewodniczącego, nadzoruje jego działalność i troszczy się o formację członków.

3. Zespół powinien liczyć minimum 5 osób. Wskazane jest, aby do pracy w Zespole zaprosić pracowników MOPS-u, GOPS-u, pedagogów i psychologów szkolnych oraz inne osoby, pracujące w lokalnym środowisku na rzecz osób ubogich, uzależnionych i zagubionych.

4. W celu skutecznego realizowania swojej misji Zespół powinien podjąć współpracę z Parafialną Radą Gospodarczą i działającymi na terenie parafii przedsiębiorcami.

5. Do zadań Zespołu należy:

- a. permanentne i wnikliwe rozpoznawanie zakresu posługi miłosierdzia i możliwości jej realizacji;
- b. angażowanie członków wspólnoty parafialnej i wszystkich ludzi dobrej woli z jej terenu do czynnej miłości;
- c. organizowanie i świadczenie konkretnej pomocy osobom potrzebującym;
- d. uczestnictwo w diecezjalnych, krajowych i innych projektach pomocy.

6. Zespół powinien być partnerem i obrońcą pokrzywdzonych, wsłuchiwać się w ich potrzeby, wspierać w obronie należnych im praw, szczególnie praw do świadczeń socjalnych, o pracy, do uczestnictwa w życiu publicznym.

7. Pomoc, świadczona przez Zespół, winna obejmować osoby, znajdujące się w trudnym położeniu materialnym i duchowym, a w szczególności: rodziny wielodzietne i niepełne, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, rencistów i emerytów, chorych i niepełnosprawnych, bezrobotnych i bezdomnych, migrantów i uchodźców, osoby dotknięte patologiami społecznymi oraz osoby dotknięte klęskami żywiołowymi.

8. Zespół, odwołując się do osobowości prawnej parafii, może tworzyć i prowadzić placówki charytatywno-opiekuńcze i lecznicze, a w szczególności: placówki żywieniowe, świetlice socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży, kluby seniora, ośrodki dziennego pobytu, punkty wydawania odzieży i artykułów spożywczych, ochronki i przedszkola, placówki kolonijne, placówki w zakresie ochrony macierzyństwa, mieszkania zastępcze itp.

Formy działania

9. Zespół niesie pomoc osobom żyjącym na terenie parafii, niezależnie od ich wyznania, narodowości i poglądów politycznych. Dotyczy to również projektów pozaparafialnych, w które Zespół może się angażować.

10. Zespół podejmuje swoją posługę we współpracy z miejscowymi duszpasterzami, grupami parafialnymi, wspólnotami zakonnymi, z braćmi innych Kościołów chrześcijańskich, a także we współpracy z lokalną administracją, z agendami pomocy społecznej i innymi podmiotami niosącymi pomoc w danym środowisku. Podejmując tę współpracę należy pamiętać o zachowaniu chrześcijańskiej tożsamości.

11. Zespół, opierając się na nauce i przykładzie Jezusa Chrystusa, przejmuje współodpowiedzialność za rozwijanie takich struktur życia społecznego, które najskuteczniej chronią słabych i gwarantują wszystkim równy dostęp do dobra wspólnego. Kształtuje w ten sposób opinię publiczną i przyczynia się do rozwoju sprawiedliwości i solidarności społecznej.

Pozyskiwanie i dokumentowanie środków finansowych i materialnych

12. Środki materialne, niezbędne do prowadzenia działalności charytatywnej, Zespół może pozyskiwać z wielu źródeł, w zależności od miejscowego zwyczaju i potrzeb.

13. Przy pozyskiwaniu środków należy zachować roztropność i umiar, odpowiednie do chrześcijańskiego charakteru niesionej pomocy.

14. Środkami uzyskiwanymi ze źródeł zewnętrznych mogą być: darowizny pieniężne i w naturze od osób fizycznych i prawnych, spadki, zapisy, ofiary krajowe i zagraniczne, dochody ze zbiórek publicznych, dotacje państwowe i samorządowe, wynagrodzenie za wykonywanie usług charytatywno-opiekuńczych w ramach umów z innymi podmiotami.

15. Zespół dokumentuje swoją działalność przez prowadzenie odpowiedniej dokumentacji, księgi przychodów i rozchodów. Proboszczowi i innym władzom kościelnym przysługuje prawo wglądu do tej dokumentacji.

16. W przypadku podjęcia przez Zespół działalności gospodarczej należy stosować wszystkie obowiązujące przepisy prawa dotyczące tego rodzaju działalności.

Formacja charytatywna

17. Odpowiedzialnym za formację charytatywną parafian jest proboszcz.

18. Wspólnota parafialna powinna być miejscem wychowania postaw otwartości i wrażliwości na potrzeby bliźnich oraz odwagi i dynamizmu w realizacji różnorodnych dzieł miłosierdzia chrześcijańskiego. Oprócz naturalnych środków wychowawczych, Kościół dysponuje również nadprzyrodzonym orężem słowa Bożego i liturgii oraz świadectwem życia ewangelicznego swoich członków. Szczególne znaczenie w formacji charytatywnej parafian ma udział w Tygodniu

Miłosierdzia, Niedzieli Miłosierdzia Bożego oraz świątach i wspomnieniach liturgicznych patronów posługi na rzecz bliźniego. Przewodniczący liturgii w tych dniach winni szczególnie zwracać uwagę na odpowiednie wydobyte i podkreślenie roli: kultury miłosierdzia, solidarności z „ludzką kruchością”, wrażliwości i „wyobraźni miłosierdzia”.

19. Najskuteczniejszą formą wychowania do miłości czynnej jest angażowanie dorosłych, młodzieży i dzieci w konkretne działania charytatywne.

17. Kapłani pracujący w parafii powinni wychowywać do czynnej miłości przede wszystkim osobistym przykładem. W charytatywnej pracy formacyjnej duszpasterzy powinni wspierać członkowie Zespołu.

20. Sobór Watykański II uczy, że ludzie świeccy powinni być odpowiednio przygotowani do zadań apostolskich, którym się poświęcają (DA 29; 32). Dlatego formacja członków Zespołu ma charakter stały.

21. Zewnętrznemu posłannictwu winna towarzyszyć wewnętrzna praca Zespołu nad pogłębieniem życia duchowego członków przez kształtowanie postaw: wielkodusznego poświęcenia się dla innych, ofiarności, duchowego ubóstwa, pokory, a nade wszystko autentycznego zjednoczenia z Chrystusem. Wolontariusze charytatywni powinni odznaczać się: uczciwością, poczuciem sprawiedliwości, szczerością, uprzejmością, siłą ducha, a ich wzorem powinna być Najświętsza Maryja Panna, „która w czasie życia ziemskiego, podobnego do innych, pełnego trosk rodzinnych i pracy, jednoczyła się zawsze najściślej ze swoim Synem i współuczestniczyła w całym szczególnie sposób w dziele Zbawiciela” (DA 4).

22. Owocna praca Zespołu wymaga regularnych spotkań z duszpasterzem. Spotkania te powinny mieć na uwadze formację religijno-ascetyczną, metodyczno-fachową oraz sprawy organizacyjne. Część pierwszą spotkania może stanowić Msza Święta z homilią, nabożeństwo, konferencja ascetyczna lub wspólne rozważanie słowa Bożego. W części drugiej powinien znaleźć się wykład z dziedziny teologii, psychologii, katolickiej nauki społecznej, prawa, pielęgniarstwa itp. Po wykładzie powinna odbyć się dyskusja, zmierzająca do wyciągnięcia wniosków i sformułowania postulatów praktycznych. Ostatnią część spotkania Zespołu wypełnia omówienie spraw bieżących i organizacyjnych, zwłaszcza planowanie działań charytatywnych.

23. Gdy zachodzi potrzeba szybkiego działania, na przykład zorganizowania pomocy ofiarom katastrof i klęsk żywiołowych, może zostać zwołane nadzwyczajne zebranie Zespołu.

24. Formację charytatywną prowadzoną w parafii uzupełnia Caritas Diecezjalna poprzez organizowanie: szkoleń oraz specjalistycznych rekolekcji i dni skupienia, zarówno dla wolontariuszy z Zespołów, jak i dla pracowników dzieł diecezjalnych Caritas. Caritas diecezjalna powinna służyć pomocą w formacji charytatywnej pracowników, wolontariuszy i członków innych instytucji kościelnych, grup i wspólnot.